

Numărul
24
Anul
2018

SOCODOREANUL

Ziar local al comunei Socodor

Se distribuie gratuit pe raza comunei Socodor

„Marea Unire” celebrată la Socodor

Sărbătoarea Zilei Naționale a fost marcată în comuna noastră printr-un spectacol centenar, într-o atmosferă solemnă, cu participarea oficialităților comunei, a preoților, a reprezentanților instituțiilor publice, precum și a cetățenilor ce au dorit să fie aproape de aceste ceremonii dedicate Marii Uniri, acum, în Anul Centenarului!

A fost un spectacol pregătit de elevii de la școală, sub coordonarea dascălilor, care au dorit astfel să aducă cinstire acestei zi importante din istoria României.

A fost o atmosferă de sărbătoare, în care steagurile tricolore au fost în prim plan, o atmosferă încărcată de emoție, serbarea-spectacol aducând în fața publicului și un program artistic având ca tematică Ziua Națională, elevii recitând poezii și interpretând cântece dedicate acestei zile de sărbătoare, precum și scenete dedicate acestui moment unic din istoria poporului român.

>>> PAG. 4

Reprezentanții socodoreni la Marea Unire cinstiți așa cum se cuvine!

Tot în cadrul manifestărilor culturale cu tentă istorică, acum în Anul Centenarului, a fost pregătit și un program de comemorare a celui care a fost Dimitrie Muscan.

Un plugar socodorean, care însă, împreună cu Iustin Marișeu a semnat Credenționarul Marii Uniri!

Programul dedicat cinstirii memoriei acestui participant din partea Socodorului la Marea Unire din 1918 a avut loc de Sfântul Dimitrie și a cuprins două momente disticte.

Primul moment s-a desfășurat la școală, unde a avut loc o retrospectivă a participării socodorenilor la Marea Unire.

> PAG. 8

DIMITRIE
MUSCAN

**Dragi socodoreni,
în data de 1 decembrie am sărbătorit
Ziua Națională a României**

În acest context doresc să vă transmit tuturor un călduros “La Mulți Ani!”

1 decembrie este o zi deosebită pentru națiunea română și toți ar trebui să avem sufletele pline de sentimente de iubire. Este o zi sfântă a existenței noastre, ziua Marii Uniri, ziua în care am fost “uniți în cuget și-n simțiri”.

Acest sentiment al apropierii i-a determinat pe înaintași să treacă peste orice obstacole și piedici ale vremurilor și, în ciuda opreliștilor de tot felul, au reușit construirea României Mari.

Marea Unire din 1918 a fost și rămâne o pagină sublimă a istoriei. Măreția ei stă în faptul că desăvârșirea unității naționale nu este opera niciunui om politic, a niciunui guvern, a nici unui partid; este fapta istorică a întregii națiuni române, realizată dintr-un elan venit

cu putere din străfundurile conștiinței unității neamului, un elan controlat de frunzașii politici, pentru a-l călăuzi cu inteligență politică remarcabilă spre țelul dorit.

Niciodată să nu ne renegăm obârșia ci, dimpotrivă, să fim mândri că suntem români și că avem o țară atât de frumoasă care se numește România.

Să trăim în pace unii cu alții, să respectăm etniile fiecăruia, să promovăm toleranța și iubirea față de semenii noștri, să respectăm drepturile și libertățile fiecăruia, să fim deschiși cu toată lumea, pentru a avea o Românie caracterizată prin respect, toleranță și înțelegere între oameni.

**La Mulți Ani
România!**

Primar Jura Ioan Dimitrie

Socodor file de istorie

Istoria administrației publice are meritul de a ne reliefa conceptul de societate. Aceasta evidențiază rolul administrației publice și structurile administrației publice în decursul istoriei, evoluția administrației centrale și locale, mecanismele și instituțiile în funcționarea administrației publice, rolul și viitorul administrației publice românești în contextul integrării europene a țării noastre.

După constituirea districtelor, în 1741, toate comunele aveau o casă a satului cu notar și subnotar, în majoritatea cazurilor unguri. Limba română a fost introdusă în administrația locală din anul 1861.

Pe la 1876 asistăm la o nouă perioadă de stabilitate administrativă, autoritățile române păstrând vechile structuri moștenite de la statul maghiar până la Legea de unificare administrativă din 1925.

Organizarea comunală s-a realizat prin legile XVIII din 1871, V din 1876, XXXIV și XXXIX din 1881, și s-a definitivat prin legea XXII din 1886.

Ca organ deliberativ, fiecare comună avea o reprezentanță comunală, formată din membri aleși și viriliști. Reprezentanța era prezidată de jude, în comunele mici și mari, și de primar, în orașele cu magistrat.

În atribuțiile reprezentanței intrau toate problemele locale, iar hotărârile sale erau direct executorii. Organul executiv era antistia comunală. Alcătuită mai demult doar din primar (jude) și notarul comunal, ea s-a transformat într-un organ colectiv din care făceau parte, în comunele mici, judele, doi jurați și medicul cercual, iar în cele mari, judele și supleantul său, cel puțin patru jurați, casierul, notarul, directorul orfelinului, medicul și veterinarul.

Șeful administrației în comunele mari și mici era notarul, care îndeplinea sarcinile unui secretar al Primăriei. Totodată, era singura persoană cu activitate permanentă la nivelul administrației comunei.

Funcția de primar a apărut în timpul lui Alexandru Ioan Cuza (1820 – 1873). În perioada interbelică, edilul reprezenta comunitatea în justiție, era șeful poliției locale, numea și elibera din funcție funcționarii publici și elibera autorizații pentru construcții.

Din anii '60, în plină perioadă comunistă, primăria s-a numit Consiliu Popular, era condusă de președintele organizației locale PCR, iar alegerile, deși existau, erau o simplă formalitate.

Odată cu căderea comunismului,

primarul câștigă noi atribuții.

Astăzi, art. 121, alin. 1 din Constituția României arată că „Autoritățile administrației publice, prin care se realizează autonomia locală în comune și orașe, sunt consiliile locale și primarii aleși, în condițiile legii.”

Consiliul local este o autoritate colegială a administrației publice locale, aleasă în vederea soluționării problemelor de interes local ale comunei, ale orașului sau ale municipiului, după caz.

Astăzi, Consiliul Local al comunei Socodor este format din 11 membrii care, pe rand, devin președinți ai consiliului.

Primarul este autoritatea executivă a colectivităților locale care îndeplinește, în același timp, și rolul de reprezentant al statului în unitatea administrativ teritorială în care este ales. În fiecare comună, oraș și municipiu se alege prin vot direct un primar, iar în municipiul București un primar general.

Viceprimarul este subordonat primarului și înlocuitorul de drept al acestuia.

Administrația publică locală de la Socodor, una dintre așezările specifice dacilor liberi descoperite în Arad și aparținând secolelor II – III, cu descoperiri arheologice datând din epoca neoliticului, epoca bronzului și epoca feudală, a avut un rol major în dezvoltarea acesteia.

Administratori buni și demni au gospodărit comuna „după chipul și asemănarea lor”. Modernizarea s-a făcut încet și cu multe greutăți din cauza lipsurilor vremii, majoritatea lucrărilor fiind făcute din fondurile proprii ale comunei, cu ajutorul localnicilor prin muncă voluntară sau prin zile de prestație în folosul obștei.

Astfel, la Socodor, în anul 1896 au apărut primele trotuare făcute între limitele gospodăriilor. Acestea au fost făcute inițial din scânduri, urmând ca pe la 1935 toate străzile să fie modernizate, pe o parte, cu trotuare din piatră de codru.

În jurul anului 1930, la Socodor au fost pietruite cu piatră de codru primele două drumuri din comună și rampele de acces la acestea, în condițiile în care până atunci, începând de la 1900, singurul drum pietruit era „șoseaua națională” Arad – Budapesta. Începând cu anul 1968, după reorganizarea administrativă, sub conducerea lui Mureșan Ioan (Președintele Consiliului Popular la vremea respectivă), în sat s-au betonat primele trotuare peste piatră

de codru deja existentă, s-a început asfaltarea primelor străzi și s-au împrejmuit cu grad parcurile existente.

De menționat sunt și cele două fântâni arteziene, cea din mijlocul satului – cunoscută sub denumirea de „Mărișca” și cea din marginea de vest a comunei, care datează din anul 1890 și dintre care „Mărișca” este funcțională și în zilele noastre, servind în continuare ca o principală sursă de apă potabilă pentru locuitorii Socodurului.

Tot în jurul anilor 1880, respectiv 1883 – 1887 s-a înființat calea ferată Nădab – Grăniceri – Ungaria, Halta Socodor fiind de o importanță deosebită în special în transportul mărfurilor.

În anul 1938 s-a construit actualul Cămin Cultural, de către Biserica Ortodoxă Română, construcție realizată pe atunci pe terenul Bisericii.

În anul 1951, a luat ființă Gospodăria Agricolă de Producție (C.A.P.).

Rețeaua de înaltă tensiune a comunei datează din anii 1955 – 1956. Eforturile depuse pentru electrificarea comunei se datorează în special Secretarului Ciurea Ioan, care a reușit realizarea rețelei de joasă tensiune și electrificarea primelor două străzi. „Strada mare” sau cea care unește actualmente Drumul Național 79 A cu ieșirea spre Pădurea Socodor a fost prima stradă electrificată din Socodor. Electrificarea acesteia a fost făcută pe stâlpi de beton, urmând ca „strada Principală” să fie cea de-a doua stradă electrificată, de aceasta dată pe stâlpi de lemn. Ulterior, Comuna Socodor a fost înscrisă în Planul de electrificare, potrivit căreia toți locuitorii trebuiau să contribuie bănesc, lunar, la realizarea rețelei de electrificare stradală. În acest fel, cu ajutorul voluntar al lui Serea Vasile din Chișineu – Criș și al lui Ianc Ioan – fiu al satului, la începutul anilor '70 Socodorul avea curent electric în gospodării.

În anul 1975, sub conducerea lui Hanza Nicolae – primar – se construiește blocul de la Socodor, bloc cu destinație prestabilită în vederea cazării specialiștilor vremii.

Administrația locală a comunei a fost zguduită de revoluția din 1989 când rămâne fără primar o scurtă perioadă, preluând funcția de primar interimar doamna Mistreanu Silvia.

În funcția de primar, doamna Mistreanu Silvia a fost succedată de domnul Jura Petru și Hanza Nicolae până în anul 2000 când la conducerea comunei vine actualul primar Jura Ioan Dimitrie.

Ca o retrospectivă a celor

menționate, dacă în Socodorul anului 1930 existau două drumuri pietruite, astăzi drumurile Socodurului sunt asfaltate în proporție de 95% și propuse spre asfaltare în următorii ani până la 100%.

Dacă în anul 1960 copiii își făceau temele la lampă, copiii de astăzi navighează pe internet. Astăzi comuna Socodor este electrificată în proporție de 100% și dispune de sistem de alimentare cu apă și sistem de canalizare manjeră.

Astăzi ne putem bucura de atâtea lucruri care ni se par „obișnuite” sau „banale” datorită evoluției și datorită celor care cu dăruire și credință s-au sacrificat pentru localitate, și cărora le mulțumim!

Agricultura la nivelul comunei Socodor

Prima atestare a localității cu numele de Socodor, sau Szekudwar, Zecudar, Zekudour așa cum este menționată în documentele vechi, datează din anul 1299, fiind una dintre cele mai vechi așezări din zonă. Până în momentul de față nu s-a dat o explicație completă și definitivă a etimologiei termenului, poate cel mai aproape de adevăr fiind istoricul doctor Silviu Dragomir, în lucrarea intitulată „Istoria Diecezei Aradului” unde ajunge la concluzia că actuala denumire a localității Socodor, derivă din două cuvinte de origine slavonă: soco=seacă, dol=vale, tradus în limba română „valea seacă”; doar că în decursul timpului litera „l” de la sfârșitul cuvântului s-a transformat în litera „r”, devenind astfel în loc de Scodol-Socodor. Această denumire fiind dată de locuitorii slavo-români, după valea ce trece prin mijlocul satului, vale care în timpul verii seacă.

Bogăția pământului socodorean, admirabilă sa înzestrare, cu tot ceea ce este necesar legii omenești, a făcut să fie neconținut locuit, din cele mai vechi timpuri, astfel odată cu, extinderea statului feudal ungar de la sfârșitul secolului al XI-lea și în secolul al XII-lea, și cu creșterea puterii nobilimii din secolele XIV-XVI, se extinde agricultura și se răspândește meșteșugurile.

Având în vedere că dintotdeauna, pământul a constituit principala sursă de existență, această zonă de câmpie, a devenit o zonă agricolă importantă, deși din loc în loc avea mici depresiuni, numite „Veljuri”, spre exemplu Veljul Gițului și Budi-erul, care colectau apa provenită din precipitații.

>>> PAG.2

Socodor file de istorie

>>> PAG.1 La începutul anului 1299, hotarul și teritoriul comunei Socodor, a fost ocupat de familii de feudali, de grofi, din neamul ABA, familii precum RECZER, DOCZY, WER, CZEKZY, KOUHE, BEZSENYEY, HORHATH, BALASZA, TOROC MYCLOS etc. Ultima familie de feudali, stăpânitoare, a fost cea a grofului WENCHEIM IOSIF, până în anul 1918, stăpânind zone de hotar denumite: RICA, CICOȘ, SICHIIURILE, SÂNCRAI și OGREDOAIA.

Pe la sfârșitul secolului al XVII-lea principala cultură la nivelul comunei Socodor, era cultura de grâu, o plantă care se dezvoltă în această zonă cu ierni mai blânde și veri mai călduroase, urmată de cultura cu ovăz.

După înlăturarea stăpânirii austriece, au apărut niște coloniști germani care vindeau și consumau berea „CEREVISIA”, alții o și fabricau, această activitate devenind astfel, o îndeletnicire. Din această activitate și-au luat unii, numele de „Berar”, un nume destul de răspândit în Socodor. Pășunile întinse din Socodor, au determinat creșterea oilor și îndeletnicirea de „Păcurar”, după cum se arată în unele documente, Socodorul avea 2223 capete ovine, Șiclăul - 4343 capete ovine, Șimand-3273;

În urma revoluției burghezo-democratice din anul 1848, iobagii (iobag=țaran legat de pământ, dependent de stăpânul feudal, fără drept de strămutare) din comună primesc mici suprafețe de pământ din suprafața ocupată de pășune, trecându-se la deștelenirea pământului și la trasarea de brazde, pământ ce aparținea celor ce îl lucrau.

După anul 1800, cerințele pentru cereale fiind tot mai mari, se caută soluții pentru extinderea suprafeței agricole. Astfel au fost adâncite „veljurile” și săpate canale pentru desecare, spre exemplu Canalul Chișer-Poganier cu o lungime de 28.5 km, care se revarsă în canalul Ciohoș. Un alt exemplu este canalul Budier care deservește o suprafață de 5.000 ha, cu o lungime de 49 km.

După anul destrămării imperiului Austro-Ungar și după unirea Transilvaniei cu România, odată cu formarea statului național român, s-a ridicat problema revendicării unor drepturi, pentru care masele populare au luptat dintotdeauna. Ca urmare a reformei agrare adoptate în anul 1921 s-au expropriat peste 6 milioane de hectare de la moșieri, în toată țara. La nivelul comunei Socodor, s-au expropriat aproximativ 800 de hectare, care se aflau în proprietatea

contelui WENCHEIM IOSIF, acestea fiind împărțite țăranilor săraci din comună, iar pădurea a trecut în proprietatea statului. Moșia grofului a fost fărâmițată în parcele mici, tăiate de drumuri, numite „DULEE”.

Caracteristic acestei perioade este procesul de fărâmițare a gospodăriilor țărănești și al depozitării de pământ a țăranimii sărace, favorizată de așa zisa lege a liberei circulații a pământului din anul 1929. Această lege permitea vânzarea pământului primit de țăranime prin reforma agrară, acest lucru conducând la întărirea chiaburilor, care aveau ca și forță de muncă ieftină, țăranii depozedați de pământ.

Ușor, apar și schimbări în structura culturilor, prin creșterea suprafețelor cultivate cu porumb în detrimentul acelor cultivate cu grâu, deoarece furajarea animalelor cu porumb a dat rezultate mai bune. Cultura de ovăz rămâne una de bază, datorită numărului mare de cai prezenți în comună, aceștia fiind folosiți pentru lucrul la pământ și pentru transport. S-a încercat o perioadă, în jurul Canalului Morilor înființarea unor orezării, dar cultura de orez nu a fost una de succes. Motivele pentru care s-a stopat această cultură au fost multiple, dar poate cel mai important a fost venirea celui de Al doilea Război Mondial. După război au fost reluate încercările agricole, de a performa în această cultură, dar fără a obține rezultate dorite. Totuși după război cerealelor li s-a adăugat cultura de floarea soarelui, iar creșterii animalelor, care avea un caracter intensiv, i s-au adăugat rase noi precum Simmental și Pinzgau (specia bovine).

Cultivarea modernă a pământului a început după 23 august 1944, odată cu preluarea puterii politice de către clasa muncitoare în alianță cu țăranimea muncitoare, și făurirea statului socialist. S-a înfăptuit reforma agrară, prin exproprierea marilor proprietari, de peste 50 ha și împrăștierea cu aceste terenuri a țăranilor fără pământ, sau cu pământ puțin. În comuna Socodor, peste 100 de familii au primit 0,57 ha, astfel consolidându-și gospodăriile.

Lipsa utilajelor la nivel de gospodărie era o problemă mult prea mare, ce stătea în calea progresului, astfel inevitabilul se produce pe data de 7 ianuarie 1951, când un număr de 35 de familii, de țărani săraci, formează, la îndemnul partidului (P.C.R.), prima organizație de acest tip din istoria acestei localități, și anume „Cooperativa agricolă de producție I.C PRIMU”. Această coo-

CĂMINUL CULTURAL DIN SOCODOR ÎN ANII 70
FOTOGRAFIE DIN ARHIVA PERSONALĂ
A DOMNULUI ÎNV. ISAIA ROMULUS CORDOȘ

perativă, era rodul gândirii țăranului, care mulți ani a fost exploatat de familii mai înstărite sau de moșieri. Cooperativizarea atinge apogeul în primăvara anului 1962, când cu mici excepții, întreaga comună era cooperativizată. După cooperativizare, în locul plugului cu cai, apar tractoarele-căi putere și secera a fost înlocuită de combine pentru recoltat, astfel în anul 1970 a luat ființă Stațiunea de Mașini Agricole Socodor (SMA Socodor), care deservește 5 cooperative agricole de producție.

Lucrările au de pregătire a terenului, semănatul și recoltatul păioaselor se executa mecanizat. Urmasul pas era combaterea efectelor secetei, astfel că s-au amenajat suprafețe irigate, grădina de legume a C.A.P se irigă pe o suprafață de 50 ha împreună cu ferma zootehnică a I.A.S cu o suprafață irigată de 100 ha. Suprafețele erau irigate prin aspersie, aprovizionarea cu apă era realizată cu ajutorul Canalului Morilor. La începuturi, socodorenii s-au specializat în cultura tomatelor, dar erau neîntrebuți în cultura verzei, astfel că în fiecare an se plantau mii de fire de varză (CURECHI), care toamna aveau ca și destinație Maramureșul, cu ajutorul vagoanelor de cale ferată.

Deoarece unei agriculturi moderne și intensive, i se cuvine și o ramură zootehnică pe măsură, a crescut numărul de animale, în special în sectorul vacilor de lapte. În vederea dezvoltării zootehniei într-un mod cât mai armonios s-a procedat la înființarea unei pășuni model în suprafață de circa 1917 ha și s-au construit adăposturi moderne.

După încheierea epocii comuniste, s-a procedat la reconstituirea drepturilor de proprietate asupra terenu-

rilor, care se regăseau în patrimoniul cooperativelor agricole și al I.A.S.-urilor prin eliberarea titlurilor de proprietate acordate în baza legii 18/1991 și ulterior a Legii 1/2000. În anul 1992 a avut loc lichidarea activelor deținute de C.A.P. Unirea. Începând cu anul 1996, a început și declinul I.A.S. Chișineu Criș, care la momentul respectiv deținea pe raza UAT Socodor, un număr de 4 ferme, Ferma 3 Rica, Ferma 7, Ferma 8, Ferma 9 Cicoș, iar în anul 2000 I.A.S Chișineu Criș era în faliment. Activitatea agricolă era desfășurată în cea mai mare parte de micii agricultori, de pe raza UAT Socodor, care dețineau suprafețe de teren cuprinse între 1-20 hectare.

În perioada de preaderare a României la Uniunea Europeană, și după aderarea României la Uniunea Europeană au început să apară și cetățeni străini, interesați de achiziționarea de teren agricol pe raza UAT Socodor. Primele tranzacții cu terenuri agricole în care au fost implicați cumpărători străini au fost în anul 2002. Terenurile au început să se comaseze în mod natural, prin arendare și prin vânzare, către noile ferme autohtone și străine. Totodată derulându-se programele cu finanțare nerambursabilă de la Uniunea Europeană, aceste ferme au început timid o rețehnologizare masivă, prin achiziționarea de utilaje performante, care au condus la creșterea producțiilor de cereale și legume. Astfel s-a ajuns ca, în prezent să poată concura cu marile ferme producătoare de cereale. Un avânt semnificativ se observă și în sectorul zootehnic, unde numărul crescătorilor de animale a crescut, în prezent, în comuna Socodor existând peste 25.000 capete ovine și peste 1.000 capete bovine.

>>> PAG.6

„Marea Unire” celebrată la Socodor

>>> PAG. 1 În fiecare an, la început de decembrie, cu mic, cu mare, re trăim emoția Unirii. Unirea de la 1 decembrie 1918 reprezintă evenimentul principal al istoriei României și totodată realizarea unui deziderat al locuitorilor granițelor vechii Dacii, unirea Transilvaniei cu România. În conștiința națională, 1 Decembrie 1918, simbolizează momentul în care întreaga românie devenea stăpână absolută, recunoscută de celelalte state ale lumii, peste moștenirea lăsată de bunicii și străbunii acestor pământuri.

Începând cu această zi românii erau în sfârșit la ei acasă, erau singurii care și hotărau destinele și locul în istorie. Statul român garanta oricărui cetățean al său dreptul de a putea vorbi fără opreliști limba strămoșilor, de a puteau învăța limba vorbită în casele lor, de a se putea ruga în biserici în limba română. România devenea ast-

fel un cadru în care orice român putea trăi demn, putea spera și munci după bunul plac.

În plus, 1 Decembrie 1918 reprezintă un nou început pentru locuitorii spațiului românesc, dar și un nou parcurs pe valurile agitate ale istorie. Deosebirea majoră față de secolele trecute este că din acel 1 Decembrie, pentru fiecare român, soarele răsare dintr-un singur loc și anume din capitala României. Astfel, într-o zi mohorâtă și ploioasă de duminică, dar cu lumină și soare arzător în inimile români-

lor, în 1 decembrie 1918, a avut loc la Albă Iulia Adunarea Națională care a decis Unirea cu România.

Cum ne aflăm în an centenar, momentul celebrării acestui act istoric ce stă la baza formării țării noastre a fost cinstit la Socodor prin diverse manifestări culturale, una dintre acestea fiind organizată pe data de 1 decembrie, pe platoul din fața Primăriei, unde au răsunat cântecele patriotice interpretate de către elevii școlii, cântece ce au readus în inimile auditoriului frumoasele simțăminte românești. **>>> PAG. 5**

„ Ziua Națională a României trebuie să reprezinte pentru orice cetățean al țării noastre o mare sărbătoare!

O sărbătoare a libertății, a unității, o sărbătoare a românilor de pretutindeni.

Este o zi specială în inima fiecăruia dintre noi, o zi pe care și noi, la Socodor, am sărbătorit-o prin această spectacol cu implicarea școlii, un spectacol dedicat Zilei Naționale a României.

Felicit pe toți cei implicați în organizarea acestei serbări, precum și elevii care s-au pregătit anume pentru a susține spectacolul dedicat Zilei Naționale.”

Primar Jura Ioan Dimitrie

„Marea Unire” celebrată la Socodor

>>> **PAG. 4** Ziua de 1 Decembrie ne aminteste de jertfa inaintasilor nostri, de dorinta acestora de a fi uniti sub acelasi ideal o tara mare, Romania.

Prezenta copiilor la un astfel de eveniment ne asigura faptul ca viitorul nu-si va uita trecutul, valorile neamului romanesc transmitandu-se din generatie in generatie.

Dupa Revoluția din 1989, din anul 1990, 1 Decembrie devine Ziua Națională a României și sărbătoare publică, conform Legii nr. 10 din 31 iulie 1990.

Putem afirma că Ziua Națională a Ro-

mâniei a fost marcată la Socodor într-un cadru festiv, evenimentul fiind organizat vineri 30 noiembrie, când elevii au susținut recitaluri de cântece patriotice, au spus poezii, respectiv au prezentat o serbare dedicată Marii Uniri.

Încheiem, spunând că acum, în an centenar, când s-au scurs 100 de ani de la Marea Unire, la Socodor a fost omagiată Marea Unire, prin programe artistice tematice desfășurate în cadrul proiectului educational „1 Decembrie- Uniți în cuget și-n simțiri!”- 2018 An Centenar.

Cu prilejul acestei serbări de mare implicare istorică s-a văzut că la noi în Socodor, Ziua Națională a României este sărbătorită cu mare solemnitate și cinstire, neuitându-se sacrificiile înaintașilor care au luptat pentru acest ideal.

Astfel, cu ocazia spectacolului centenar, centrul Socodorului s-a umplut de steaguri tricolore fluturând, acțiunea școlii fiind o sebară complexă, o serbare caracterizată de sentimentul patriotic al tuturor celor prezenți. S-au cântat cântece patriotice, s-au spus poezii, s-au interpretat scenete, toate având tematica Marii Uniri.

Atmosfera a fost una electrizantă, o atmosferă dominată de sentimentul patriotic, o atmosferă care ne-a arătat cum se trăiește la Socodor marea sărbătoare a României- „Ziua Națională”.

Elevii școlii și cadrele didactice trebuie felicitati pentru programul pregătit cu această ocazie, un program din care vă prezentăm și noi câteva fragmente, imaginile arătând tuturor ce serbare frumoasă am avut la Socodor. Un program dedicat Marii Uniri, încărcat de solemnitatea momentului!

Putem spune că centrul civic s-a animat de sentimentele patriotice sâmbătă 1 Decembrie, mulți socodorenii venind pentru a fi prezenți la ceremoniile dedicate zilei naționale, imaginile fiind relevante în acest sens.

Socodor file de istorie

ISTORIA ȘCOLII GENERALE „JUSTIN MARȘIEU”

În secolul al XVIII-lea și în primul sfert al celui următor s-a constituit tradiția școlară în majoritatea localităților arădene. Școala satească era o instituție cultural-educativă în viața satului, dispunând de local propriu, învățător și elevi. Aceste instituții modeste au constituit inițial cadrul unei activități educative de transmitere a elementelor fundamentale ale culturii.

Mai târziu, ele au devenit factori culturali și în viața adulților, care erau prezenți în școală la festivități de începere a anului școlar, la examene finale și la manifestările culturale ale elevilor ce constau în recitări de poezii, lecturi sau cor.

Primele informații despre școala din Socodor se găsesc în conscripția din 1773, unde se arată că locuitorii din Socodor își amintesc de faptul că în satul lor exista școală din timpurile vechi. Nu se precizează data înființării școlii ci se confirmă existența ei, orele desfășurându-se pe tot parcursul anului în casa învățătorului.

Din conscripția din 1779 aflăm că învățătorul primea pentru activitatea desfășurată remunerație în bani și bunuri în natură, elevii fiind învățați să scrie și să cânte. Cu privire la efectivele de elevi, în 1773 știm că învățătorul satului instruia 8 – 10 elevi, iar în anul 1779 numărul lor crește la 20 de elevi.

Conscripția din 1791 vine cu alte date despre școală, fiind menționat învățătorul Teodor Bești, care la 1701 avea 4 ani vechime și o vârstă de 35 ani. S-a păstrat de atunci mult timp în tradiția locuitorilor din Socodor obiceiul să folosească denumirea de „școala lui Bești” în amintirea acestui dascăl.

La începutul secolului al XIX-lea școala satească cunoaște progrese

Administrația publică locală și dezvoltarea comunei Socodor – de la istorie la actualitate

pe fondul creșterii importanței acordate educației, astfel că în 1814 se înregistrează prezența unui număr de 27 de elevi. În anul școlar 1817 – 1818 învățătorul Moise Bota avea tot 27 elevi dar numărul lor crește în anul școlar 1818 – 1819, când dascălul Moise Iovuța avea 34 de elevi. Succesorul său a fost D. Popovici, care instruia 42 de elevi.

În 1820 – 1821 este menționat Paul Chirilă, caracterizat ca fiind un cadru didactic bine pregătit, corect și cu o comportare morală frumoasă. Director de școală era acum Gheorghe Țapoș, om activ în plan școlar, care acorda un sprijin real învățătorului. La anul 1822 sunt recenzați în localitate 110 băieți și 80 de fete de vârstă școlară, însă doar un sfert dintre ei frecventau cu regularitate școala.

Pentru anul 1841 – 1842 la școală veneau 65 de școlari, iar în anul următor au fost înscriși 59 de elevi, dintre care 28 în clasa I-a și 15,16 elevi în următoarele două clase. Director școlar era Nicolae Șumândan. O creștere substanțială a efectivelor de elevi se constată în anul 1864, când avem prezenți la cursuri 121 copii, dintre care 106 erau băieți iar 15 erau fete.

Școala din Socodor va funcționa într-un local nou din 1857, în inventarul școlii figurează 32 de table pentru citire și scriere, glob terestru și alte materiale didactice. Învățător era Ion Iavonescu, cadru didactic calificat, absolvent al cursurilor pedagogice și care se afla în al zecelea an de funcționare. Era foarte bine apreciat pentru zelul său profesional și pentru activitatea culturală pe care o desfășura în comuna Socodor.

După realizarea în anul 1918 a statului național unitar român, învățământul rural este încadrat în sistemul educațional național și cunoaște o evoluție ascendentă. La 1 septembrie 2003 unitatea noastră de învățământ a primit titlatura de

Școala Generală „Justin Marșieu” Socodor. Patronul spiritual al școlii, născut în comuna Socodor, a avut o contribuție deosebită în viața politică arădeană, fiind onorant și oportun pentru școala noastră să primească în titulatură numele acestui înaintaș ilustru. Justin Marșieu s-a remarcat ca una dintre personalitățile politice cele mai importante ale județului nostru. El s-a afirmat în preajma anului 1905 ca avocat de succes în zona Chișineu-Criș, iar mai apoi în Arad. Aceasta este perioada când Justin Marșieu se angrenează și în mișcarea pentru drepturi naționale când, în calitate de deputat al Partidului Național Român în congregația comitatului Arad, militează prin luările sale de cuvânt pentru interesele populației românești.

A fost unul din colaboratorii apropiați ai lui Octavian Goga, care în iunie 1910 candidează la alegerile parlamentare în cercul electoral al Chișineului. Eficiența și abilități organizatorice ale lui Marșieu au făcut posibilă o campanie electorală foarte bine organizată. Trebuie amintit în acest sens mitingul electoral organizat în Socodor, adunare la care pentru susținerea lui Goga, Justin Marșieu reușise mobilizarea a 5000 de alegători aflați sub îndrumarea a 15 preoți și 17 învățători.

Între noiembrie 1910 și martie 1912 îl regăsim pe Justin Marșieu ca făcând parte, alături de Vasile Goldiș, Ioan Suci, Romul Veliciu din gruparea de opinie ce se va coagula în jurul ziarului Românul, grupare ce se angajase într-o vie dispută de idei cu liderii politici ce redactau ziarul Tribuna. În anii următori, până la sfârșitul Primului Război Mondial, el a continuat să fie un militant al cauzei naționale prin luări de atitudine în congregația comitatului și articole de presă, prin implicarea în organizarea de mitinguri populare.

Au urmat evenimentele din toamna poporului cu trenul, cu căruțele, călări, pe jos, îmbrăcați în haine de sărbătoare, cu steaguri tricolore în frunte, cu table indicatoare a comunelor ori a ținuturilor, în cântări și plini de bucurie. Peste o sută de mii de oameni s-au adunat în această zi spre a fi de față la actul cel mai mare al istoriei românilor. Mulțimea imensă urcă drumul spre Cetățuia printre șirurile de țărani români înveșmântați în sumanele de pătură albă și cu căciulile oștenilor lui Mihai Viteazul. De pe opt tribune, cuvântătorii explică poporului mărțea vremurilor pe care le trăiesc.

Au participat și delegații Bucovinei și Basarabiei, care au ținut să aducă salu-

anului 1918 ce au dus la destrămarea Imperiului austro-ungar. Justin Marșieu și-a adus un aport deosebit la actul unirii Transilvaniei cu România, prin exercitarea funcției de vicepreședinte al Consiliului Național Român din comitatul Arad. Cum președintele acestui organism, Mihai Veliciu, nu-și putea exercita atribuțiile datorită stării de sănătate precare în care se afla, Justin Marșieu a fost cel care a avut conducerea efectivă a comitatului în zilele premergătoare desfășurării Marii Adunări Naționale de la Alba-Iulia.

Meritele patriotice dobândite în luptele pentru realizarea României Mari i-au oferit șansa lui Justin Marșieu să devină primul prefect al Aradului de după unire, mandatul său fiind exercitat între 01.04.1919 și 01.05.1920 pentru ca între 20.11.1928 și 03.03.1931 să dețină pentru a doua oară funcția de prefect.

Astăzi Școala Generală „Justin Marșieu” Socodor beneficiază de o bază materială consistentă, unde învață elevi încă de la vârstă preșcolară și până la clasele a VIII-a, sub îndrumarea a 20 de cadre didactice și a directorului Brîndușe Flavius Andrei.

Dintre directorii care au condus destinele acestei unități de învățământ în a doua jumătate a secolului al XX-lea și începutul secolului al XXI-lea se cuvine de amintit: Cordoș Isaia, Pecican Traian, Burdujan Eva, Vlas Floare, Șandor Gheorghe, Otavă Gheorghe, Nan Ioan, Petraș Lucian, Palfi Andrei, Vidican Petru Florin și Palcu Rodica.

În încheiere dorim să adresăm un mesaj de mulțumire și profundă recunoștință pentru ajutorul acordat în vederea întocmirii prezentelor articole domnului învățător Romulus Isaia Cordoș, care cu pasiune și dedicare ne-a pus la dispoziție documente din arhiva personală în vederea colectării datelor prezentate.

tul țărilor surori, intrate mai dinainte în marea familie a statului român.

În mijlocul aprobărilor unanime și a unui entuziasm fără margini, Ștefan Cicio Pop arată împrejurările care au adus ziua de astăzi, Vasile Goldiș expune trecutul românilor de pretutindeni și argumentează necesitatea Unirii, iar Iuliu Maniu explică împrejurările în care se înfăptuiește aceasta. Socialistul Jumanca aduce adeziunea la Unire a muncitorimii române. Declarația Unirii a fost citită de episcopul greco-catolic Iuliu Hossu.

**S-a format
statul național unitar
român!**

Colțul de istorie Marea adunarea de la Alba Iulia

Adunarea de la Alba Iulia s-a ținut într-o atmosferă sărbătorească. Au venit 1228 de delegați oficiali, reprezentând toate cele 130 de cercuri electorale din cele 27 comitate

românești, apoi episcopii, delegații consilierilor, ai societăților culturale românești, ai școlilor medii și institutelor pedagogice, ai reuniunilor de meseriași, ai organizațiilor militare și ai tinerimii universitare. Toate păturile sociale, toate interesele și toate ramurile de activitate românească erau reprezentate.

Dar pe lângă delegații oficiali, ceea ce dădea Adunării înfățișarea unui mare plebiscit popular, era afluența poporului. Din toate unghiurile țărilor române de peste Carpați, sosea

ANUNȚ CONCURS RECRUTARE

Primăria Comunei Socodor, județul Arad, organizează concurs de recrutare pentru ocuparea postului contractual vacant de muncitor necalificat – guard, în cadrul Compartimentului Administrativ, nivelul studiilor: medii/generale, vechime: nu se solicită.

Concursul va avea loc la sediul Primăriei, din localitatea Socodor, nr.1, județul Arad, în data de 11 decembrie 2018, ora 9,00, proba scrisă și în data de 13 de-

cembrie 2018, ora 10, interviul.

Dosarele de concurs se vor depune până la data de 05 decembrie 2018, ora 16, la sediul Primăriei Comunei Socodor, din Comuna Socodor nr.1, județul Arad.

Relații suplimentare se pot obține la domnul Crișan Gheorghe, de luni până vineri între orele 9,00-15,00 și la telefon 0257/358100; 0257/358112.

PRIMAR

Jura Ioan Dimitrie

AUNȚ PUBIC- concesiune teren

1. Informații generale privind concedentul, în special denumirea, codul fiscal, adresa, numărul de telefon, telefax și/sau adresa de e-mail ale persoanei de contact: Comuna Socodor, nr.1, județul Arad, cod fiscal 3519330, telefon 0257358100, fax 0257358112, e-mail: socodor@gmail.com

2. Informații generale privind obiectul contractului, în special descrierea și identificarea bunului care urmează să fie concesiunat: teren cu suprafață de 454 mp, cu nr. cadastral 303158, înscris în C.F. nr. 303158 situat în localitatea Socodor nr.83b și aflat în proprietatea publică a Comunei Socodor sub administrarea Consiliului Local al Comunei Socodor, în scopul realizării unui venit la bugetul local.

3. Informații privind documentația de atribuire: se găsesc în caietul de sarcini.

3.1 Modalitatea sau modalitățile prin care persoanele interesate pot intra în posesia unui exemplar al documentației: documentația de atribuire se poate ridica de la sediul Primăriei Comunei Socodor, Compartimentul Secretariat.

3.2 Denumirea și adresa serviciului/compartimentului din cadrul concedentului, de la care se poate obține un exemplar din documentația de atribuire: Compartimentul Secretariat al Primăriei Comunei Socodor, localitatea Socodor, nr. 1, județul Arad.

3.3 Costul și condițiile de plată

pentru obținerea acestui exemplar, unde este cazul, potrivit prevederilor Ordonanței de urgență nr. 54/2006: 50 lei, se poate achita cu numerar la caseria Primăriei Comunei Socodor.

3.4 Data limită pentru solicitarea clarificărilor: 05.12.2018, ora 15,00

4. Informații privind ofertele:

4.1. Data limită de depunere a ofertelor: 12.12.2018, ora 14,00.

4.2. Adresa la care trebuie depuse ofertele: Primăria Comunei Socodor, Compartimentul Secretariat, localitatea Socodor nr.1, județul Arad.

4.3. Numărul de exemplare în care trebuie depusă fiecare ofertă: 1 exemplar.

5. Data și locul la care se va desfășura ședința publică de deschidere a ofertelor: 12.12.2018 ora 15,00, sala de ședințe a Consiliului Local din Primăria Socodor, localitatea Socodor nr.1, județul Arad.

6. Denumirea, adresa, numărul de telefon, telefax și/sau adresa de e-mail a instanței competente în soluționarea litigiilor aparute și termenele pentru sesizarea instanței: Judecătoria Chișineu Criș, localitatea Chișineu Criș, strada Gării nr.24, județul Arad, tel.0257.350.692, fax.0257.350.231, e-mail:jd-chisineucris@just.ro;

7. Data transmiterii anunțului de licitație către instituțiile abilitate, în vederea publicării: 19.11.2018.

Primăria Comunei Socodor

ATENȚIE!

PESTA PORCINĂ AFRICANĂ

CEA MAI PERICULOASĂ BOALĂ LA PORC !!!

**• VIRUSUL NU AFECTEAZĂ SĂNĂTATEA OMULUI!
NU EXISTĂ VACCIN PENTRU ACEST VIRUS!**

**• VIRUSUL ESTE FOARTE PUTERNIC,
MORTALITATEA PORCILOR FIIND DE 100%!**

• PORCUL CONTAMINAT MOARE SIGUR!

Pentru orice suspiciuni anunțați medicul veterinar

ANUNȚ PUBLIC- închiriere spații

Primăria comunei Socodor cu sediul în localitatea Socodor nr. 1, scoate la licitație publică în vederea închirierii un număr de 3 spații în vederea desfășurării următoarelor activități:

1. Spațiu destinat pentru cabinet stomatologic, în suprafață de 52,28 mp, situat în comuna Socodor nr.331, amplasat în incinta Dispensarului Uman Socodor:

Prețul de pornire al licitației va fi de 0,86 euro/mp/luna.

Licitația va avea loc la data de 19.12.2018 ora 10.

Ofertele vor fi depuse până la data de 18.12.2018, ora 15,00.

Informații suplimentare la sediul Primăriei Socodor, persoană de contact Crișan Gheorghe, tel.0257358100, fax.0257358112, email:socodor@gmail.com

2. Spațiu destinat pentru desfășurarea de activități economice, în suprafață de 48,73 mp, situat în Socodor nr.1 (fostul sediul al SPCLEP Socodor):

Prețul de pornire al licitației va fi de 0,62 euro/mp/luna.

Licitația va avea loc la data de 19.12.2018 ora 12.

Ofertele vor fi depuse până la data de 18.12.2018, ora 15,00.

Informații suplimentare la sediul Primăriei Socodor, persoană de contact Crișan Gheorghe, tel.0257358100, fax.0257358112, email:socodor@gmail.com

3. Spațiu destinat pentru desfășurarea de activități economice-birouri, în suprafață de 106,65 mp, situat în Socodor nr.1 (fostul sediul al APIA Socodor):

Prețul de pornire al licitației va fi de 1,10 euro/mp/luna.

Licitația va avea loc la data de 19.12.2018 ora 14.

Ofertele vor fi depuse până la data de 18.12.2018, ora 15,00.

Informații suplimentare la sediul Primăriei Socodor, persoană de contact Crișan Gheorghe, tel.0257358100, fax.0257358112, email:socodor@gmail.com

Primăria Comunei Socodor

Să nu uităm sacrificiul înaintașilor!

Anul douămii optisprezece, este anul în care am sărbătorit două sărbători naționale de o mare importanță.

Prima e ziua eroilor, unde ne adunăm să comemorăm amintirea eroilor care și-au jertfit viața pe câmpul de luptă pentru apărarea patriei. La acest program, școala generală cu copiii, în frunte cu d-na profesoară Ramona Crișan care prezintă prin acești elevi cântece și poezii patriotice pentru cei care și-au pierdut viața (jertfit) pe câmpul de luptă.

În același timp, d-nii preoți fac rugăciuni pentru cei adormiți pomenindu-le numele rând pe rând. Atunci când ajunge la bunicul meu am o mare satisfacție (Sabău Ioan).

Nu regret că particip la aceste sărbători în amintirea lui. Pe această cale sfătuiesc pe concetățenii mei care au și ei la rândul lor părinți și bunici să participe la asemenea sărbători.

Cu regret o spun că de la an la an scade numărul participanților. Sacrificiul și eforturile copiilor noștri care se pregătesc să ne prezinte un program frumos, se merită să participăm.

A două sărbătoare, foarte importantă sunt promotorii Unirii principatelor Române, unde județul Arad este inițiatorul

acestei întruniri de la Alba Iulia, unde s-a pus temelia definitivă pentru Unirea Mare.

Scot în evidență pe cei trei militari ai unirii cu d-nul Glodiș în frunte, dar nici comuna Socodor nu-i mai prejos și cu viu interes se prezintă cu delegați de drept pentru această mare unire.

Domnii Iustin Marișeu și Muscan Dimitrie au luat parte în sala Marii Uniri din Alba Iulia și-au dat votul pentru această Mare Unire.

Scodorenii n-au fost indiferenți, ei au plecat acolo, unii cu trenul alții cu căruțele. Acești patrioți au umplut străzile și piețele așteptând cu nerăbdare rezultatul Unirii. Delegații prezenți din țările Europene au rămas uimiți de prezența atât de mare a participanților de pe străzile orașului.

Sătui de iobăgia străină și apăsare tirană, ei în final s-au scuturat de jugul străinilor. Datorită sacrificiului lor am devenit o țară liberă de sine statatoare.

Noi astăzi conviețuim și trăim în România Mare datorită jertfelor lor care a adus libertatea noastră.

**Cu respect
Gules Petru (Ioan)**

6 DECEMBRIE- SFÂNTUL NICOLAE

Având în vedere că pe data de 6 decembrie este sărbătoarea Sfântului Nicolae, urăm tuturor celor care serbează cu această ocazie onomastica Multă Sănătate și un sincer și călduros La Mulți Ani!

Primar, Viceprimar, Consiliul Local

Reprezentanții socodoreni la Marea Unire cinstiți așa cum se cuvine!

>>> PAG. 1 În cadrul manifestărilor de la școală dedicate memoriei lui Dimitrie Muscan s-au derulat o serie de aduceri aminte a secvențelor Marii Uniri, elevii participând activ la această activitate cu ample conotații istorice pentru poporul român.

Al doilea moment dedicat lui Dimitrie Mucan a avut loc la cimitirul din localitate, unde a fost oficiat un parastas pentru acest socodorean, semnatar al actului Marii Uniri.

Așadar, într-o atmosferă solemnă și încărcată de conotații istorice, socodorenii

nu și-au uitat înaintașii, ci dimpotrivă, le-a adus cîntire, însuflînd sentimentul patriotic și tinerei generații. Socodorul știe să-și cinstească eroii și oamenii reprezentativi pentru comună, pentru glie, pentru neam!

